

PRAŠYMAS DĖL K.ŠKIRPOS ALĖJOS PAVADINIMO PAKEITIMO

Kadangi K. Škirpa įtariamai padėjo naciams vykdyti genocidą prieš Lietuvos piliečius, aš manau, kad Vilniaus mieste neturėtų būti gatvių, pavadintų jo vardu.

Nepaisant to, kad šis žmogus yra laikomas nusipelnusiu Lietuvai, dalis jo veiklos negali būti pateisinama jokiais aplinkybėmis. K. Škirpos knyga “Sukilimas”, jo organizacijos veiksmai, dokumentai ir deklaracijos, aiškiai rodo, kad jis palaikė Hitlerio ideologiją bei siekė kurti “judenfrei” Lietuvą, t.y. Lietuvą be dalies jos piliečių etniniu pagrindu - vyrų, moterų ir vaikų, kurių šeimos gyveno Lietuvoje ilgiau nei 500 metų ir į Lietuvą atvyko pačių lietuvių pakvietimu.

Aš suprantu, kad pakeisti gatvės pavadinimą yra sudėtinga, nes gatvės pavadinimai atspindi svarbiausius miesto kultūros ir istorijos aspektus. Būtent dėl šios svarbos, manau, kad K. Škirpos vardas netinkamas gatvės pavadinimui.

Taip pat, nemanau, kad Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro (toliau - Centro) pažyma dėl K. Škirpos veiksmų, apriboja Vilniaus miesto savivaldybės veiksmus gatvės pavadinimų keitimų atžvilgu. Priešingai, manau, kad pažymoje yra pakankamai daug įrodymų kad K. Škirpos vardas yra netinkamas gatvės pavadinimui. Kadangi kalbame apie gatvės pavadinimo keitimą, o ne baudžiamąją atsakomybę, galime pritaikyti savo, kaip Vilniaus miesto savivaldybės, moralinius standartus.

Centro pažymoje pažymėta - “K. Škirpos vadovaujamo Berlyno LAF organizacijos veikloje būta ir antisemitizmo apraiškų”. Remiantis centro pažyma, minėtos “antisemitizmo apraiškos” yra:

- K. Škirpos vadovaujamo Berlyno LAF deklaravo, kad Frontas “yra pasiryžęs visiškai atskirti žydus nuo Lietuvos valstybinio bei tautinio kūno ir laipsniškai įvykdyti žydų pašalinimą iš lietuviškos žemės aplamai”.
- K. Škirpos vadovaujamo Berlyno LAF įsakė Lietuvos tautiečiams - “Jau dabar „painformuokite“ žydus, kad jų likimas aiškus, todėl kas gali, tegu jau šiandien nešdinasi iš Lietuvos, kad nebūtų bereikalingų aukų. Lemiamu momentu jų turtą perimkite į savo rankas, kad niekas veltui nežūtų”.
- K. Škirpos vadovaujamo Berlyno LAF atsišaukimai, L. Truskos nuomone, buvo viena iš priežasčių, kodėl 1941 m. vasarą dalis lietuvių prisidėjo prie nacių nusikalstamų įsakymų vykdymo.

Mano nuomone, šie teiginiai jau savaime yra pakankama priežastis pakeisti alėjos pavadinimą.

Primenu, kad Lietuvos žydų bendruomenė aiškiai išsakė savo nuomonę apie K. Škirpą ir jo LAF, ir ta nuomonė - neigiama. Taigi galima teigti, kad šios alėjos pavadinimas iš esmės priešina visuomenę, kadangi daliai jos yra visiškai nepriimtinas. Taip pat primenu kad K. Škirpos alėjos

pavadinimas kenkia miesto įvaizdžiui, nes nacių kolaborantų garbinimas yra nepriimtina šiolaikiniame pasaulyje, dėl mums visiems suprantamų priežasčių, kurių čia nurodyti nereikia.

Liūdniausia yra tai, kad per menkai informuojame ir primename gyventojams ir miesto svečiams faktą, kad daug lietuvių gelbėjo žydus, rizikuodami savo ir savo šeimų gerove. Dėl šių garbingų darbų, daug Lietuvos piliečių nusipelnė Pasaulio tautų teisuolių statuso, kurį pripažino Izraelis.

Atsižvelgiant į mano išdėstytus argumentus, prašau svarstyti šiuos pasiūlymus:

1. Pakeisti alėjos pavadinimą iš “K. Škirpos alėja” į “Teisuolių alėja”;
2. Organizuoti iškilmingą ceremoniją, skirtą pagerbti Lietuvos teisuolius, gatvės pavadinimo keitimo proga.

Pagarbiai

Mark Adam Harold

Vilniaus miesto savivaldybės tarybos narys